

L I C E N Ć N Á Z M L U V A

uzavretá podľa § 40 – 46 zákona č. 618/2003 Z. z.
(autorský zákon) v znení neskorších predpisov
o inom použití diel

I. Zmluvné strany

Poskytovateľ:

Názov: Ústav pamäti národa

Sídlo: Námestie slobody 6, 817 83 Bratislava 15

Zastúpený: A. Petranský, PhD., predseda Správnej rady ÚPN

Osoba oprávnená rokovať: PaedDr. ThDr. Ondrej Krajňák, PhD.

tel.: 02/593 003 25, fax: 02/593 003 91

e-mail: krajnak@upn.gov.sk

(ďalej „Poskytovateľ“)

Nadobúdateľ:

Názov: Jazykovedný ústav Ľ. Štúra Slovenskej akadémie vied

Sídlo: Panská 26, 813 64 Bratislava

IČO: 16 70 88

Zastúpený: prof. PhDr. Pavlom Žigom, CSc.

Osoba oprávnená rokovať: PhDr. Mária Šimková

tel.: xx/xxxx xxxx , fax: xx/xxxx xxxx

e-mail: xxxxxxxx.xxxxxxxxxxxxxx.xxxx.xxxx.xx

(ďalej „Nadobúdateľ“)

II. Predmet zmluvy

1. Poskytovateľ poskytuje Nadobúdateľovi tieto diela v elektronickej podobe:

diela uvedené v prílohe č. 1.

2. Nadobúdateľ použije uvedené diela v rozsahu a za podmienok dohodnutých v tejto zmluve.

III. Spôsob a rozsah použitia diel

1. Poskytovateľ udeľuje Nadobúdateľovi licenciu v územne neobmedzenom rozsahu.

2. Nadobúdateľ je oprávnený zaradiť poskytnuté diela do automatizovaného celku nazývaného Slovenský národný korpus. Korpus predstavuje súbor čistých textových dát v jednotnom formáte vybavený programami, ktoré umožňujú konečnému používateľovi vyhľadať a zobraziť potrebné slová a jazykové prostriedky vo vopred stanovenom kontexte (rozsah kontextu sa pohybuje od jedného riadku obsahujúceho hľadaný jav až po textový odsek). Konečný používateľ nebude mať priamu možnosť disponovať akýmkoľvek spôsobom s celým textom poskytnutých diel.

3. Nadobúdateľ je oprávnený umožniť tretím osobám skúmanie jazykových javov v Slovenskom národnom korpusu prostredníctvom počítačovej siete internet.

IV. Čas použitia diel

1. Diela zaradené do korpusu sa budú používať vzhľadom na špecifiká výskumnej jazykovednej práce neurčitý čas.

V. Odmena

1. Vzhľadom na nekomerčné použitie diel, t. j. na vedecké, výskumné a vyučovacie účely, sa Poskytovateľ a Nadobúdateľ dohodli na bezplatnom poskytnutí licencie.

VI. Závazky zmluvných strán

1. Nadobúdateľ sa zaväzuje, že zaradenie poskytnutých diel do Slovenského národného korpusu vykoná na svoje náklady.

2. Nadobúdateľ sa zaväzuje, že predmetné diela ako súčasť Slovenského národného korpusu sa budú používať výlučne na vedecké a výskumné ciele a nebudú sa používať komerčne.

3. Nadobúdateľ sa zaväzuje všetkými dostupnými prostriedkami zabezpečiť Slovenský národný korpus tak, že koneční používatelia nebudú môcť disponovať celými textami jednotlivých diel, resp. používať úplné texty jednotlivých diel ako jeden súvislý celok.

4. Nadobúdateľ sa zaväzuje zabezpečiť, aby právo prístupu k poskytnutým dielam spracovaným v rámci Slovenského národného korpusu mali len tie osoby, ktoré súhlasili s nekomerčným používaním korpusu. V prípade, že konečný používateľ nedodrží stanovené podmienky, bude mu prístup ku korpusu okamžite a nevratne zrušený.

5. Nadobúdateľ sa zaväzuje umožniť Poskytovateľovi plynulý prístup k Slovenskému národnému korpusu v rámci zmluvných podmienok záväzných pre každého používateľa Slovenského národného korpusu.

6. Poskytovateľ sa zaväzuje používať Slovenský národný korpus v súlade s touto zmluvou výlučne iba na nekomerčné účely.

7. V prípade publikovania vedeckého diela, do ktorého boli zaradené v odôvodnenom rozsahu časti textu predmetných diel (spravidla jedna veta), autor vedeckého diela uvedie prameň citátu, meno jeho autora, príp. nositeľa autorských práv a ďalšie bibliografické údaje. Za takéto použitie nevzniká povinnosť poskytnúť autorskú odmenu v súlade s § 25 zákona č. 618/2003 Z. z. (autorský zákon) v znení neskorších predpisov.

odmenu v súlade s § 25 zákona č. 618/2003 Z. z. (autorský zákon) v znení neskorších predpisov.

8. Poskytovateľ vyhlasuje, že použitia diel dohodnuté touto zmluvou nie sú porušením práv autora, iného nositeľa autorských alebo distribučných práv ani tretích osôb.

VII. Záverečné ustanovenia

1. Táto zmluva nadobúda platnosť a účinnosť dňom podpísania oboma zmluvnými stranami.

2. Táto zmluva sa vyhotovuje v dvoch rovnopisoch, z ktorých každá zo zmluvných strán dostane jedno vyhotovenie.

3. Zmluvu je možné ukončiť alebo zmeniť iba obidvoma stranami podpísaným písomným dodatkom.

4. V prípade závažného porušenia niektorej zo zmluvných povinností alebo v prípade straty schopnosti plniť povinnosti vyplývajúce z tejto zmluvy jednou zo zmluvných strán má opačná strana nárok na vypovedanie zmluvy s dvojmesačnou výpovednou lehotou, ktorá začína plynúť prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bola výpoveď doručená druhej zmluvnej strane.

5. V prípade zmeny štatútu a cieľov Nadobúdateľa vo vzťahu k poskytnutým textom musí byť uzavretá nová zmluva.

6. Táto zmluva sa riadi právnym poriadkom Slovenskej republiky. Akýkoľvek spor v súvislosti s touto zmluvou budú zmluvné strany riešiť prednostne dohodou.

7. Zmluvné strany vyhlasujú, že zmluvu uzatvorili slobodne, vážne a zrozumiteľne, že zmluva nebola uzatvorená v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok, že sa s jej obsahom oboznámili, porozumeli mu a súhlasia s ním, čo potvrdzujú svojimi podpismi.

V Bratislave 26.5.2011

Poskytovateľ: Ivan A. Petranský, predseda Správnej rady ÚPN (podpísané)

Nadobúdateľ: Pavol Žigo, riaditeľ JÚLŠ SAV (podpísané)

Slovenský národný korpus vznikol v r. 2002 ako špecializované oddelenie Jazykovedného ústavu L. Štúra Slovenskej akadémie vied v Bratislave s cieľom budovať a spravovať korpus textov slovenského jazyka v čo najširšom rozsahu.

Textový korpus je *rozsiahly vnútorne štruktúrovaný a ucelený súbor jazykových dát, ktoré sú elektronicky uložené a spracovávané*, čo umožňuje všestranne a opakovane ich lingvisticky skúmať. Korpusy majú rôzne obsahovo-formálne zloženie a zameranie.

Slovenský národný korpus sa buduje primárne ako *všeobecný jednojazyčný korpus*, v ktorom sa spracúvajú písané texty súčasnej slovenčiny od r. 1955. Celý korpus je pomocou špecializovaných softvérov lematizovaný (každému slovu sa priradí základný tvar) a morfológicky anotovaný (každému slovu sa priradí informácia o jeho morfológických vlastnostiach v danom kontexte). Ručne sa ku každému textu priradujú bibliografické a štýlovo-žánrové údaje. Vybraná vzorka textov sa ručne anotuje aj syntakticky (každému slovu sa priradí informácia o jeho funkcii vo vete). V tejto podobe je korpus prístupný na vedecko-výskumné, učebné a iné nekomerčné účely na internete, vyvážená verzia aj na CD/DVD nosičoch. Špecifickými súčasťami Slovenského národného korpusu sú: ručne morfológicky anotovaný korpus, Slovenský závislostný korpus (syntakticky anotovaný korpus), paralelné korpusy, Slovenská terminologická databáza, lingvistické zdroje (digitalizované lexikografické a gramatické diela, monografie, zborníky, časopisy a pod. zo súčasnej produkcie JÚLŠ SAV, výberovo sa digitalizujú aj staršie diela slovenskej jazykovedy: A. Bernolák, L. Štúr, S. Czambel a pod.).

Slovenský národný korpus sa buduje predovšetkým pre potreby lexikografov (tvorba slovníkov, najmä nového 8-zväzkového výkladového *Slovníka súčasného slovenského jazyka*), pre potreby gramatického a stylistického výskumu (gramatické príručky, pravopisné pravidlá; formy národného jazyka a ich reálne komunikačné uplatnenie; porovnávacie výskumy). Svoje využitie nachádza aj v školách (tvorba pravopisných, gramatických a stylistických cvičení; výučba slovenského jazyka pre cudzincov). Osobitnou oblasťou je počítačové spracovanie slovenčiny ako prirodzeného jazyka. Všetky spôsoby využitia predpokladajú dostupnosť korpusu a lingvistických dát v ňom obsiahnutých v elektronickej podobe na internete alebo na CD/DVD nosičoch.

Systematické budovanie Slovenského národného korpusu predstavuje predovšetkým systematický zber dát najrôznejších štýlov, žánrov, autorských, generačných či vydavateľských úzov zo všetkých regiónov Slovenska. Spracúvanie slovnej zásoby starších období súčasnej slovenčiny (od r. 1955) si vyžaduje veľa ručnej práce pri prepisovaní alebo skenovaní a rozpoznávaní textov, ktoré neexistujú v elektronickej podobe. Texty z najnovšieho obdobia síce bývajú zväčša priamo v elektronickej podobe, no treba ich konvertovať do jednotného formátu a technicky čistiť (odstraňuje sa grafika, obrázky, tabuľky a pod.) do podoby čistého textu. Text sa potom „rozloží“ na slová, textové jednotky, ku ktorým sa pridávajú lingvistické informácie.

Texty v Slovenskom národnom korpuse prechádzajú viacerými fázami spracovania:

v ARCHÍVE, ku ktorému majú prístup iba priamo zainteresovaní členovia oddelenia SNK, sa získané texty uchovávali v pôvodnej podobe so základnou informáciou o ich pôvode, forme a obsahu;

po odstránení znakov a symbolov editorov a programov, v ktorých texty vznikli, a po odstránení grafických súčastí sa texty prevedú do jednotného formátu, ktorý zaznamenáva štruktúrne vlastnosti textu; ku každému textu sa doplní vonkajšia anotácia (bibliografické a štýlovo-žánrové údaje) – táto podoba korpusu tvorí BANKU, ktorá je prístupná výlučne pracovníkom oddelenia SNK JÚLŠ SAV na prípadné fulltextové vyhľadávanie;

v ďalšej fáze sa text rozdelený na základné jednotky (slová, interpunkcia, značky, symboly) lingvisticky *značkuje*: textu sa pridávajú informácie o štruktúre textu, jazykové informácie na úrovni slov (slovný druh, morfológické kategórie tvaru slova, základný tvar slova – *lema*), jazykové informácie na úrovni viet (funkcia vo vete, sémantika) a pod. – vytvorí sa CORPUSOID, v ktorom môžu vyhľadávať lingvistické informácie na vedecko-výskumné účely pracovníci JÚLŠ SAV a externí spolupracovníci v priestoroch JÚLŠ SAV;

takto spracované texty, ktoré majú od poskytovateľov textov licenciu na verejné využívanie, sa ako DÁTA sprístupňujú na presne vymedzené vyhľadávanie na internete všetkým záujemcom o slovenský jazyk a bádateľom v oblasti korpusovej lingvistiky, ktorí súhlasia s podmienkami nekomerčného používania Slovenského národného korpusu.

Ďalšie informácie na <http://korpus.juls.savba.sk>

Príloha č. 1 – texty poskytnuté ÚPN do SNK

Časopis Pamäť národa 1/2004, 1-4/2005, 1-4/2006, 1-4/2007, 1-3/2008

Zborníky

Perzekúcie na Slovensku v rokoch 1938 – 1945

Aktivity NKVD/KGB a ich spolupráca s tajnými službami v strednej a východnej Európe
1945 – 1989

Posledné a prvé slobodné (?) voľby – 1946, 1990

Edícia Dokumenty

Pavel Žáček: Nástroj triedneho štátu

Pavel Žáček: V čele ŠtB. Pád režimu v záznamoch dôstojníka tajnej polície

Martin Lacko: Proti Poľsku. Odraz Ťaženia roku 1939 v denníkoch a kronikách slovenskej armády

Jerguš Sivoš: XII. Správa ZNB. Dokumenty k činnosti Správy kontrarozviedky v Bratislave
v rokoch 1974 – 1989

Edícia Monografie

Michal Milla: Hlinkova mládež

Ján Hlavinka: Židovská komunita v okrese Medzilaborce v rokoch 1938 – 1945

Matej Medvecký: Spravodajské eso slovenského štátu: kauza Imrich Sucký

Martin Lacko: Dezercie a zajatia príslušníkov Zaistovacej divízie v ZSSR v rokoch 1942 –
1943

Vladimír Palko ml.: Bernard Jaško a spol. Odpor proti komunizmu v Zbore národnej
bezpečnosti